

ПРАВИЛНИК за устройството и дейността на Държавния логопедичен център
Обн. - ДВ, бр. 96 от 02.12.2016 г.

Издаден от министъра на образованието и науката

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С този правилник се уреждат функциите, дейностите, структурата, управлението и организацията на работа на Държавния логопедичен център, наричан по-нататък „центъра“.

Чл. 2. (1) Центърът е специализирано обслужващо звено в системата на предучилищното и училищното образование по смисъла на чл. 50, ал. 1, т. 3 и 5 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) за дейности, свързани със:

1. квалификацията на педагогическите специалисти по отношение на логопедичната работа и превенцията на обучителните затруднения на децата и учениците и на подкрепата на процеса на приобщаващото образование по отношение на логопедичната подкрепа на децата и учениците;

2. провеждането на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование по отношение на логопедичната подкрепа на децата и учениците и рехабилитацията на комуникативните нарушения.

(2) Центърът може да извършва и дейности по чл. 49, ал. 1, т. 3 ЗПУО, свързани с превантивна, диагностична, рехабилитационна и корекционна работа с деца и ученици с комуникативни нарушения.

(3) Центърът е юридическо лице със седалище и адрес на управление: София, ул. Екзарх Йосиф 30Б.

Чл. 3. Центърът е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката и се финансира със средства от:

1. държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на образованието и науката;

2. собствени приходи;

3. други източници.

Чл. 4. Центърът работи по годишен план, който се утвърждава от неговия директор след съгласуване с Министерството на образованието и науката.

Чл. 5. Министърът на образованието и науката осъществява контрол върху дейността на центъра.

Раздел II

Функции и дейности

Чл. 6. Центърът организира и методически подпомага провеждането на държавната политика в областта на логопедичната работа и превенцията на обучителните затруднения на децата и учениците.

Чл. 7. Центърът организира и провежда квалификационни дейности и обучения за педагогическите специалисти, свързани с логопедичната работа и превенцията на обучителните затруднения на децата и учениците и с подкрепата на процеса на приобщаващото образование по отношение на логопедичната подкрепа на децата и учениците.

Чл. 8. Центърът провежда превантивна, диагностична, рехабилитационна и корекционна работа с деца и ученици с комуникативни нарушения като част от подкрепата за личностно развитие.

Чл. 9. В областта на превенцията на обучителните затруднения на децата и учениците центърът осъществява следните дейности:

1. работи за повишаване на обществената осведоменост за значението на превенцията на обучителните затруднения;

2. организира и провежда консултации на директори и педагогически специалисти по отношение на превенцията на обучителните затруднения;

3. наблюдава и подкрепя методически провеждането на ранното оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения; оказва методическа помощ, организира и провежда супервизии на екипите за подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата по отношение на превенцията на обучителните затруднения;

4. организира и провежда консултации на родители по отношение на превенцията на обучителните затруднения;

5. осигурява мониторинг на качеството на работата по превенция на обучителните затруднения;

6. разработва информационни материали във връзка с превенцията на обучителните затруднения;

7. проучва, обсъжда и подпомага въвеждането на иновации в областта на превенцията на обучителните затруднения.

Чл. 10. В областта на организирането и провеждането на квалификационни дейности и обучения за логопеди и за други педагогически специалисти, свързани с логопедичната работа и превенцията на обучителните затруднения на децата и учениците и с подкрепата на процеса на приобщаващото образование по отношение на логопедичната подкрепа на децата и учениците, центърът осъществява следните дейности:

1. организира и провежда обучения за професионално развитие на логопедите и за въвеждане на иновации в логопедичната работа съгласно разработена програма за квалификация и стандарти за логопедична работа;

2. организира и провежда обучения на педагогическите специалисти в детските градини за ранното оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения, както и обучения на директори, учители и други педагогически специалисти за въвеждане на превенцията на обучителните трудности;

3. организира и провежда обучения на педагогически специалисти по прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие и на тестове за езиково развитие на децата в детските градини;

4. провежда обучения на родители и учители на деца с комуникативни нарушения, които водят до обучителни затруднения, и на деца, при които има индикации за възникване на обучителни затруднения;

5. изготвя анализи и прогнози за нуждите на квалификационните дейности на логопедите и на други педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование;

6. провежда обучения за използване на информационно-комуникационните технологии в логопедичната работа;

7. разработва програми, учебно-методически и информационни материали във връзка с обученията;

8. провежда обучения на педагогически специалисти, свързани с логопедичната работа като част от общата подкрепа за личностно развитие на децата и учениците;

9. поддържа информация за преминалите квалификационни дейности и обучения и за издадените удостоверения, включително в електронен вид.

Чл. 11. (1) Центърът осъществява дейности като част от подкрепата за лично развитие, свързани с превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционно-терапевтична и консултативна работа.

(2) В областта на превенцията:

1. провежда изследване на устната реч на деца от предучилищна възраст и на устната и писмената реч на ученици от началния етап на основното образование в детските градини и училищата;

2. анализира и обобщава данните от изследването на писмената реч на децата и учениците по т. 1, извършено от логопедите, при спазване на Закона за защита на личните данни и съхранява информацията в електронен и хартиен вид; информацията е съвместима с данните, съхранявани в личното дело на детето/ученика съгласно Националната електронна информационна система на Министерството на образованието и науката;

3. подпомага ранното обучение на деца с комплексни комуникативни нарушения с цел включването им в образователния процес;

4. разработва програми, подпомагащи ранната интервенция, с участието на родителите;

5. оказва методическа подкрепа на учителите с цел превенция на комуникативни нарушения и обучителни затруднения.

(3) В областта на диагностиката:

1. извършва логопедична диагностика при нарушения на артикулацията;

2. извършва невропсихологична диагностика на входно и на изходно равнище на деца от 3 до 6 години и на ученици от начален, прогимназиален и гимназиален етап;

3. извършва диагностика на езиковото развитие на деца от 3- до 6-годишна възраст.

(4) В областта на рехабилитационната и корекционно-терапевтичната работа:

1. осъществява ранно логопедично въздействие при деца на 3 - 4-годишна възраст с комплексни комуникативни нарушения и обучителни затруднения;

2. провежда корекционно-рехабилитационна работа с деца и ученици с комуникативни нарушения;

3. изготвя индивидуални програми за корекционно-рехабилитационна работа за всички деца и ученици с комуникативни нарушения;

4. провежда групова и/или индивидуална корекционно-рехабилитационна работа с деца и ученици с комуникативни нарушения;

5. участва в разработването на компютърни програми и иновационни методики за логопедична работа по отношение на различните комуникативни нарушения и обучителни затруднения;

6. разработва програми за участие на родителите в корекционно-рехабилитационния процес;

7. включва се със свои специалисти в работата на екипите за подкрепа за лично развитие на деца и ученици с комплексни комуникативни нарушения и обучителни затруднения в детските градини и училищата.

(5) В областта на консултативната работа:

1. запознава родителите на децата и учениците със същността на комуникативните нарушения и обучителните затруднения, както и с организацията на логопедичната работа и подкрепа;

2. консултира родителите за използването на различни подходи за преодоляване на комуникативните нарушения и обучителните затруднения на децата и учениците;

3. стимулира родителите за активното им включване в корекционно-рехабилитационния процес и за запознаването им със специализирана литература в областта на рехабилитацията на комуникативните нарушения;

4. предоставя методическа подкрепа, организира и провежда супервизии на екипите за работа с деца и ученици с комуникативни нарушения и обучителни затруднения в системата на предучилищното и училищното образование.

Раздел III

Структура и управление

Чл. 12. Дейността на центъра е структурирана в четири направления:

1. квалификационна;
2. организационно-методическа;
3. корекционно-терапевтична и рехабилитационна;
4. административно-финансова и стопанска.

Чл. 13. (1) Центърът се ръководи и представлява от директор, който се назначава от министъра на образованието и науката.

(2) Директорът:

1. организира, контролира и отговаря за цялостната дейност на центъра;
2. представлява институцията пред органи, организации и лица и сключва договори с юридически и физически лица по предмета на дейност в съответствие с предоставените му правомощия;
3. контролира и отговаря за правилното водене и съхраняване на задължителните документи и на задължителната документация на логопедичните кабинети;
4. осигурява спазването и прилагането на държавните образователни стандарти по отношение на дейността на центъра;
5. анализира и отчита цялостната дейност на центъра и предоставя информация на Министерството на образованието и науката и на Регионалното управление на образованието - София-град;
6. председател е на педагогическия съвет и осигурява изпълнението на взетите от него решения;
7. ръководи разработването на проекти и програми на центъра за реализиране на държавната политика за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците по отношение на дейността на центъра;
8. утвърждава плановете за работа на направленията в центъра и програмите за квалификация на педагогическите специалисти;
9. издава удостоверения за завършени курсове на обучение;
10. изготвя и утвърждава списък - образец № 3, съгласно Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;
11. извършва преподавателска работа в съответствие с нормите за преподавателска заетост;
12. създава организация за осигуряване на необходимите материални, финансови и човешки ресурси за общата и допълнителната подкрепа на децата и учениците с комуникативни нарушения;

13. създава условия за повишаване на квалификацията на служителите на центъра;

14. прилага разпоредбите на трудовото законодателство по отношение на служителите на центъра;

15. изготвя длъжностно разписание на персонала и утвърждава поименно разписание на длъжностите и работните заплати;

16. съставя бюджет и отговаря за законосъобразното, ефективното, ефикасното и икономичното разходване на бюджетните средства;

17. разпорежда се с финансовите средства при спазване на действащата нормативна уредба;

18. осигурява безопасни условия за обучение и труд;

19. съдейства на компетентните органи при извършване на проверки в центъра;

20. осъществява взаимодействие с дирекциите в Министерството на образованието и науката и с регионалните управления на образованието;

21. участва при разработване и обсъждане на нормативни актове и документи по компетентност;

22. сключва договори с педагогическите специалисти и с останалите служители в центъра;

23. сключва договори и с други специалисти във връзка с организирането и провеждането на квалификационните дейности и обучения, както и с други дейности на центъра;

24. организира и контролира поддържането на актуална информация на интернет страницата на центъра;

25. изпълнява и други функции, възложени му с нормативни и административни актове.

(3) Директорът осъществява контакти и взаимодействие с национални и международни институции и организации във връзка с цялостната дейност на центъра.

(4) При отсъствие на директора за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от заместник-директора, а при невъзможност - от определен педагогически специалист от центъра, със заповед, в която се посочват обемът на работата и правомощията му по време на отсъствието на директора.

Чл. 14. Педагогическият съвет на центъра като специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси:

1. приема:

а) стратегия за развитие на центъра за следващите четири години, която при необходимост се актуализира;

б) програма за квалификация и стандарти за логопедична работа;

в) програма за ранно откриване и превенция на обучителните затруднения;

г) вътрешни правилници и планове, свързани с дейността на институцията;

2. разглежда и приема организацията на логопедичната работа с деца и ученици с комуникативни нарушения;

3. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на логопедичната работа и взема решения по резултатите от корекционно-рехабилитационния процес;

4. утвърждава символите и ритуалите в центъра;

5. запознава се с бюджета на центъра, както и с отчетите за неговото изпълнение;

б. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

Чл. 15. Заместник-директорът:

1. организира изготвянето на анализи и прогнози за потребностите от квалификационни дейности и обучения;
2. планира, ръководи и контролира квалификационната, организационно-методическата и корекционно-терапевтичната и рехабилитационната дейност;
3. организира проучването, обсъждането, популяризирането и въвеждането на иновации в логопедичната работа;
4. организира разработването и актуализирането на програмите, методическите и информационните материали;
5. планира и организира подбора на учителите;
6. изготвя отчет за дейността и прави предложения за подобряването ѝ;
7. организира поддържането на информация за преминалите обучения и квалификации и за издадените удостоверения;
8. организира участието на центъра в разработването и изпълнението на национални и международни програми и проекти;
9. подпомага директора в цялостната му дейност.

Чл. 16. Главният счетоводител:

1. организира съставянето на проекта на бюджет на центъра;
2. организира и контролира финансовата и счетоводната дейност на центъра;
3. изготвя отчети за изпълнението на бюджета на центъра;
4. организира и контролира административната дейност на центъра;
5. организира снабдяването, съхраняването, стопанисването и използването на стоково-материалните ценности.

Раздел IV

Организация на работа

Чл. 17. Работното време на служителите е 8 часа при 5-дневна работна седмица по утвърден график.

Чл. 18. Работниците и служителите на центъра изпълняват възложените им задачи съобразно утвърдените длъжностни характеристики.

Чл. 19. (1) Задължителните документи се водят и съхраняват в съответствие с държавния образователен стандарт за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

(2) Задължителната документация на логопедичните кабинети се определя в правилника за вътрешния ред на центъра.

Чл. 20. (1) Логопедичната дейност в центъра се осъществява в логопедични кабинети, разположени в училища и детски градини.

(2) Един логопедичен кабинет може да обслужва деца и ученици от няколко детски градини и училища в съответния район на Столичната община.

(3) Капацитетът на логопедичния кабинет включва работа с от 20 до 30 деца и ученици с комуникативни нарушения и обучителни трудности, като броят на децата и учениците във времето е динамичен - деца и ученици се отписват след успешен корекционно-рехабилитационен процес и на тяхно място се записват нови деца и ученици за корекционно-терапевтична и рехабилитационна работа.

(4) Броят на децата и учениците по ал. 3, включени в индивидуална или групова работа в логопедичния кабинет, зависи от тежестта на комуникативното нарушение, като:

1. при груповата работа броят на децата и учениците, с които работи един логопед, е:

а) при нарушения на артикулацията и при нарушения на темпа и ритъма на речта (заекване) - от 2 до 3 деца или ученици;

б) при нарушения на писмената реч и при нарушения на математическите умения - от 3 до 5 деца или ученици;

2. при останалите комуникативни нарушения и обучителни трудности, посочени в чл. 21, се осъществява индивидуална работа с логопед.

(5) Броят на децата и учениците, включени в индивидуална или групова работа в логопедичния кабинет, е в зависимост от тежестта на комуникативното нарушение и е в съответствие с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите.

Чл. 21. Логопедите работят с деца и ученици със следните комуникативни нарушения и обучителни трудности:

1. нарушения на артикулацията;

2. нарушения на плавността, темпа и ритъма на речта (заекване);

3. специфични езикови нарушения (дисфазия на развитието);

4. нарушения на писмената реч (дисграфия и дислексия);

5. нарушение на математическите умения (дискалкулия);

6. детска афазия;

7. дизартрия;

8. ринология;

9. вербална диспраксия;

10. гласови нарушения;

11. комуникативни нарушения при зрителни нарушения;

12. комуникативни нарушения при слухови увреждания;

13. комуникативни нарушения при аутистичен спектър;

14. комуникативни нарушения при интелектуална недостатъчност.

Чл. 22. Дейностите на центъра по чл. 9 и 10 се извършват през цялата учебна година по предварително утвърден график, като някои от тях се осъществяват в неучебно време.

Чл. 23. Центърът координира своята дейност с училищата и с детските градини.

Чл. 24. Дейността на центъра по чл. 11 се планира по учебни години, учебни срокове, учебни седмици и учебни часове.

Чл. 25. (1) Логопедичната работа се осъществява в рамките на логопедични занятия.

(2) Логопедичните занятия се планират годишно в индивидуалната програма за корекционно-рехабилитационна работа с детето или ученика.

(3) Логопедичните занятия може да се провеждат индивидуално и/или групово, като продължителността им се определя с индивидуалната програма по ал. 2.

(4) Логопедичните занятия започват на 15 септември и завършват на 15 юни на съответната учебна година.

Заключителна разпоредба

Параграф единствен. Правилникът се издава на основание чл. 50, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Министър: Меглена Кунева